

Čierno-biele videnie

Po nedávnej kalamite prichádza ďalšia. Jej príčinou nie je len sneh, ale strata zdravého úsudku. Odpratávanie snehu pred vlastným prahom je podľa niektorých nútená práca a ústava ich má predsa chrániť. Preto povinnosť odpratávať sneh takmer zovšadiaľ by mala prejsť pod samosprávy. Tak, ako tomu bolo nedávno v prípade neporiadku na súkromných pozemkoch.

Slúžia všetkým, patria každému

Povinnosť odpratávať sneh iným ako vlastníkom pozemku je podľa ombudsmanky nútená práca. Preto sa obrátila na Ústavný súd, na ktorom napadla konkrétne ustanovenia z cestného zákona. Po desaťročiach strávených v samospráve v tom nevidím nútenú prácu. Vnímam to tak, ako každý dobrý hospodár. Je to nevyhnutná práca, ktorú historicky vykonávali už naši prapredkovia. Aj im bolo jasné, že verejný majetok je náš spoločný a uprataný dvor či chodník je vizitkou bývajúcich. Slúžia nám všetkým, patria každému.

Zdá sa, že rezort dopravy nečaká na konečné slovo Ústavného súdu, nakoľko už v teraz ústami hovorca avizuje zmeny v zákone. Ak k nim pristúpi, samosprávy to budú musieť vnímať ako exekutívnu schizofréniu. Jedno ministerstvo, konkrétne dopravy, zmení zákon, pretože sneh z chodníkov má odhŕňať vlastníkom chodníka. Druhé ministerstvo, konkrétne životného prostredia, dalo samosprávam povinnosť likvidovať čierne skládky napriek tomu, že sú na súkromných pozemkoch. V zákone o odpadoch nadiktovalo povinnosť, podľa ktorej obec, ak nezistí pôvodcu čiernej skládky, zabezpečí likvidáciu na vlastné náklady. Teda aj zo súkromného a dokonca cirkevného pozemku, pričom za ten sa daň neplatí.

„Šúrovať“ cudzie pozemky

Tomuto čierno-bielemu videniu chýbajú súvislosti. Ani zďaleka to nie je o bielom snehu a čiernych skládkach. A už vôbec to netreba skloňovať ako nútené práce. Je to o historickom pute ľudí k svojej samospráve, k svojej komunite, o spoločenskej zodpovednosti a tom, že pasivita a ľahostajnosť zbytočne odčerpáva peniaze zo spoločného rozpočtu. Je zarážajúce, ako svojvoľne narábajú štátne úrady s vlastníckym a domovským právom. Podľa jedného ministerstva má konečné slovo vlastník, podľa iného samospráva.

Tak či onak, mestám a obciam sa chce podsunúť Čierny Peter. V zime budete odhrňáť sneh a počas ostatných mesiacov budete s prepáčením „šúrovať“ cudzie pozemky. Raz preto, lebo ste vlastníkom a inokedy preto, lebo vlastníkom nie ste.

Otvára kohútik výdavkov

Pani ombudsmanka v tej najlepšej viere povyšuje lenivosť nad lokálpatriotizmus a elementárnu zodpovednosť ľudí za svoje bezprostredné okolie. Lenivosť nadradila nad zdravý rozum a cielene otvára kohútik výdavkov. Petržalka už dnes spravuje 40 kilometrov ciest a chodníkov. Ich celoročný servis je v miliónoch eur. A podľa ochrankyne práv je právom človeka ignorovať stáročné zvyky ako upratanie si pred vlastným prahom. Kde sme sa dostali v uvažovaní, ak toto je cesta skvalitňovania miestneho života? Alebo pred blížiacimi sa parlamentnými voľbami začínajú preteky v nezmysloch, samozrejme v mene práv a slobôd jednotlivca na úkor spoločenskej zodpovednosti.

Samosprávy majú toľko skutočných problémov, že táto „kauza“ pôsobí až komicky. Presnejšie tragikomicky, pretože to čo stáročia bolo samozrejmosť dnes naráža na zdravý rozum. Napríklad dve ministerstvá majú v rukách dvojaký meter. Aj toto by si zaslúžilo návštevu Ústavného súdu. Ved' ani on nemôže tolerovať, ak za odpratávanie snehu zodpovedá vlastník pozemku a za likvidáciu čiernej skládky už namiesto neho nesie zodpovednosť samospráva.

Vladimír Bajan

starosta Petržalky a podpredseda ZMOS